

Pred programsko konferenco OO ZSMS Predilnica Litija

Mineva eno leto, odkar smo izvedli programsko volilno konferenco, kjer smo izvolili novo vodstvo osnovne organizacije in sprejeli program dela za leto 1984. Novo predsedstvo osnovne organizacije se je vse leto trudilo, da bi delo osnovne organizacije izboljšali, popestrili z raznimi akcijami in pritegnili k delu v mladinski organizaciji čimveč mladih.

Program, ki smo si ga zastavili, smo skoraj v celoti realizirali. Predsedstvo je na svojih razširjenih sestankih obravnavalo osnutke vseh samoupravnih aktov s po-

dročja nagrajevanja, ki so se tekom leta sprejemali, prav tako pa je obravnavalo tudi vse ostale spremembe samoupravnih splošnih aktov, ki so se med letom spreminjali. Na te akte smo dajali konkretne pripombe in predloge, za katere menimo, da so realni. V začetku leta smo se aktivno vključili tudi v razpravo glede reorganizacije proizvodnega sektorja in sektorja vzdrževanja. Obravnavali smo tudi zaključni račun ter periodične obračune med letom.

Glede delovanja mladincev v samoupravnih organih v delovni organizaciji pa

smo po preteku enega leta ugotovili, da mladi, razen tistih, ki so v predsedstvu osnovnih organizacij oz. njenih komisij, ne zastopajo stališča mladine in zato pripravljamo z vsemi našimi delegati, tako v samoupravnih organih kot tudi v delegacijah, sestanke, na katerih se bomo pogovorili in našli pot, da bi svoja stališča uveljavljali preko njih.

Ugotavljamo tudi, da je informiranje o delu mladinske organizacije zadovoljivo. O realizaciji večjih akcij iz programa smo pisali članke v Predilcu, o svojih ostalih problemih pa nismo pisali. To bomo skušali v prihodnjem letu popraviti.

Glede sodelovanja z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v tovarni, lahko rečemo, da je dobro, vendar, kot smo ugotovili na se-
(Nadaljevanje na 2. strani)

V tej številki:

Na 4. strani:

● Izobraževanje bodočih predic;

● obiskal nas je predsednik republiške konference ZSMS, Andrej Brvar. Ugotovitve s tega sestanka bodo koristile za pripravo programa za prihodnje obdobje.

Na 6. strani:

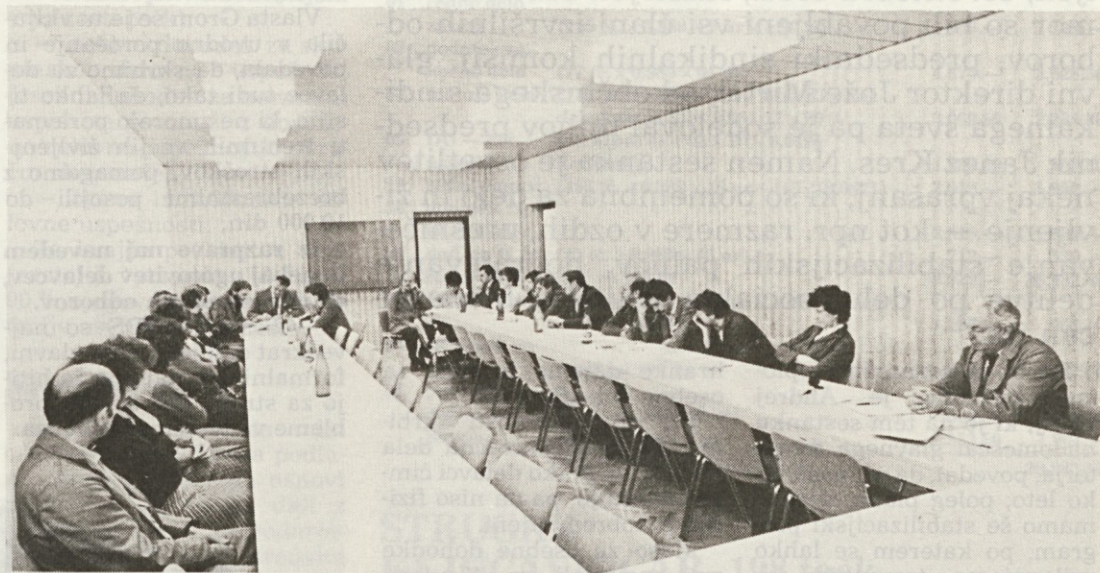
● Zaradi gradnje prizidka ob predilnici sintetike, so odstranili požarne stopnice. Preberite, kje poteka začetni zasilni izhod!

Na 7. strani:

● Več naših delavcev se na rekreaciji tudi poškoduje. Več o tem v prispevku Andreja Krhlikarja.

Proizvodnja v 9 mesecih

Skupaj je proizvodnja preje za 8 % večja kot v lanskem letu in je za 7 % nad planirano za 9 mesecev letošnjega leta. Tako le za 1 % zaostajamo za zahtevami dopolnjenega stabilizacijskega programa. Pomembno je, da smo letos tudi v poletnih mesecih uspeli obdržati visoko raven proizvodnje, kar nam v prejšnjih letih ni uspelo.

Dobra udeležba na razširjenem sestanku našega sindikata, ki je bila v ponedeljek, 15. oktobra 1984, je zagotovila tudi živahno razpravo. Ena pomembnih tem, katere so se dotaknili, je bilo tudi nagrajevanje. Izkazalo se je, da mnogim ni povsem razumljiv nov pravilnik o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Da bi odpravili kar največ nejasnosti, objavljamo dodatno obrazložitev tega, z dvema konkretnima primeroma, kako si izračunamo svoj osebni dohodek, ko izvemo za vrednost točk. Preberite prispevek, »Osebni dohodki po novem«, na 3. strani!

PREDILNICA	1 - 9 1984 v tonah	INDEKS	
		1984 1983	1984 Pl.84
BOVB.	mik	1978	113
	čes	735	105
	OE	631	119
SINT.	mik	1977	90
	sn	274	279
	stan	126	196
	OE	229	118
skupaj		5950	108
SUKALNICA			
sukana	2003	106	92
previta enojna	2231	108	113
previta sukana	2167	111	87
EP.SUKALNICA			
ef.preje	174	118	116
sukana	142	63	-

Program, ki smo si ga lani zastavili, smo realizirali!

(Nadaljevanje s 1. strani)

PRED PROGRAMSKO KONFERENCO

stanku ob obisku predsednika republiške konference, to sodelovanje le še ni na takšni ravni, kot bi si želeli mladi. Pripravljenost za boljše sodelovanje je prisotno tako s strani mladih, kot tudi s strani ZK in sindikata. Del krivde, da sodelovanje ni takšno, prevzemamo mladi nase. Moramo priznati, da se tudi sami nismo preveč povezovali z ostalimi DPO. Zato nas na tem področju čaka še vleklo dela.

Na področju usposabljanja mladih za delo v osnovni organizaciji, smo letošnje leto prvič poslali štiri mladince v enotedensko politično šolo, ki jo je organizirala občinska konferenca ZSMS Litija. V novembru, ko bo ponovno organizirana takšna oblika izobraževanja pri OK

ZSMS, bomo zastopani še, v kolikor bo dovolj interesentov, bolj številčno.

Tudi delovanje aktivov je boljše, kot prejšnja leta. Sestanki aktivov, zlasti tistih v proizvodnji, so redni, sestali so se 5–6 krat in obravnavali vse aktualne probleme v DO. Tu moramo pohvaliti predvsem predsednike teh aktivov **Jožeta Strmljana, Ferida Seferovića in Igorja Pirša**. Ti so se potrudili, da so predstavili mladim po izmenah, kakšno je delo mladine, kakšni so njihovi interesi in kakšne akcije. Pridobili, oz. zainteresirali so za delo kar lepo število mladih.

Akcije komisij, posebno športne komisije, so izredno uspele. Izvedli smo poučno ekskurzijo v IBI Kranj, kjer smo videli njihovo proizvodnjo, pogovarjali pa smo se tudi o njihovem dohodku, družbenem standardu kot tudi o delu mladih v tej to-

varni. Izvedli smo tudi uspešno srečanje z mladimi iz Dekorativne. Letos je bilo to srečanje v Litiji. Po dopoldanskem športnem delu, smo se popoldne odpravili na »Geos« in se v prostem pogovoru še marsikaj pogovorili. Uspešno je bila izvedena tudi akcija komisije za MDA, to je zbiranje starega železa. S prodajo tega železa smo si zagotovili sredstva, da smo program realizirali skoraj v celoti. Tudi v brigadi Franc Rozman Stane Litija, smo letos imeli štiri svoje mladince. Trije od teh so udamniki, sodelovali pa so na mladinski delovni akciji Palič 84, v Vojvodini. Komisija za kadrovska vprašanja in vzgojo pa pripravlja proti koncu leta sestanek z mladimi delegati. Poleg tega pa sproti zasleduje številčnost osnovne organizacije in pripravlja ostale podatke o osnovni organizaciji.

Na področju kulture bomo v počastitev dneva republike skušali organizirati razstavo umetniških del naših delav-

cev. Vendar moramo pridobiti še imena delavcev, ki se ukvarjajo z umetnostjo, to je s slikanjem, rezbarjenjem, fotografiranjem ipd., ter se z njimi pogovoriti, če so svoje izdelke pripravljene predstaviti svojim sodelavcem. V kolikor bo ta akcija uspela, bomo v okviru osnovne organizacije organizirali likovno sekcijo.

Nekaj akcij iz programa nam ni uspelo realizirati. Vendar bomo, tako kot vsako leto dosedaj, nerealiziran program v prihodnjem letu najprej izvedli, šele nato bomo pristopili k novim akcijam. Sedaj, ko je zanimanje za delo v mladini večje, nam bodo tudi akcije boljše uspevale.

VSE MLADE POZIVAMO, DA SVOJE PREDLOGE ZA SESTAVO NOVEGA PROGRAMA POSREDUJEJO PREDSEDNIKOM AKTIVOV OZ. SAMEMU PREDSEDSTVU IN SE AKTIVNO VKLJUČIJO V NJIHOVO REALIZACIJO.

L. S.

Razširjen sestanek sindikata

Predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov Litija je sklenila, da ob koncu tretjega četrtletja organizirajo razprave z izvršilnimi odbori posameznih osnovnih organizacij sindikata. Tako smo pri nas pripravili v ponedeljek, 15. oktobra 1984., razširjen sestanek kamor so bili povabljeni vsi člani izvršilnih odborov, predsedniki sindikalnih komisij, glavni direktor Jože Mirtič, od občinskega sindikalnega sveta pa je sodeloval njihov predsednik Janez Kres. Namen sestanka je osvetlitev nekaj vprašanj, ki so pomembna za delo in življenje — kot npr. razmere v ozdih, uresničevanje stabilizacijskih palnov, dograjevanje delitve po delu, socialna politika, brzdjanje cen itn.

Da bi se seznanili s splošno situacijo je Andrej Kralj, ki je na tem sestanku nadomeščal glavnega direktorja, povedal, da pri nas vsako leto, poleg plana, sprejemamo še stabilizacijski program, po katerem se lahko prilagajamo trenutnim situacijam, temelji pa na treh težnjah — za boljšo ekonomičnost, produktivnost in večjo rentabilnost.

Pri ekonomičnosti skrbimo za zmanjšanje stroškov. S tem, ko smo presegli proizvodni plan za 8 odstotkov ob nespremenjenih strojnih zmogljivostih, so se znižali stroški na enoto proizvoda. Velik poudarek dajemo varčevanju surovin in te pri-

hranke dajemo k masi za osebne dohodke.

Pri produktivnosti skrbimo, da je organizacija dela takšna, da lahko delavci čimveč naredijo, pa da niso fizično preobremenjeni.

Maso za osebne dohodke smo povečali za 47 odstotkov, tako da bo zaostajala 15 odstotkov za dohodkom.

Povečanje cen ne dosega rasti stroškov, kar se odraža na našem povečanju dohodka v primerjavi s celotnim prihodkom. Za oskrbljenost s surovinami se poslužujemo blagovnih kreditov. Zaradi dokaj dobre oskrbljenosti s surovinami in ugodnega asortimana lahko pričakujemo povečanje proizvodnje, s

tem pa omilimo pritiske kupcev preje. Z našo prejo smo jih vključili v izvoz in od njih dobimo devize za odplačevanje kreditov.

Najnižji osebni dohodek znaša okrog 18.000 din, in to za najenostavnejša dela.

Vlasta Grom se je tu vključila v uvodno poročanje in povedala, da skrbimo za delavce tudi tako, da lahko tistim, ki ne zmorejo poravnati trenutnih večjih življenjskih stroškov, pomagamo z brezobrestnimi posojili do 10.000 din.

Iz razprave naj navedem le nekaj ugotovitev delavcev, članov izvršilnih odborov.

— Sestanki SDS so največkrat omejeni le na glavni, formalni del, nato pa že hitijo za stroje. Za »ostale« probleme vedno zmanjka časa.

— Slabo so bili informirani o novem izračunu za osebne dohodke. Obljubljene so bili višji osebni dohodki ob izplačanih teh za september, pa je zavladalo razočaranje. (V tej številki objavljamo obširnejšo razlago, kako si izračunavamo osebni dohodek, in upamo, da se bo zadeva kolikor toliko razjasnila).

— Dotaknili so se še vprašanja, ki pa ga ne moremo pri nas reševati. Šlo je za drago kurjavo na Rozmanovem trgu, kjer prebiva veliko naših delavcev. Problem je resen, saj nekateri nočejo plačevati ogrevanja, zaradi česar manjka goriva. Ali bi lahko v tovarni vplivali na tiste (naše delavce), ki ogrevanja ne plačujejo? To vprašanje pa je, kot rečeno, ostalo odprto.

V. Ž. in M. M.

Razširjen sestanek sindikata — zadaj, drugi z desne, predsednik občinskega sveta sindikata Janez Kres.

Osebni dohodki po novem

Osebnih dohodke za mesec september smo prvič obračunali na osnovi novih samoupravnih aktov, ki urejajo področje nagrajevanja.

To so:

- Pravilnik o razvidu del in nalog;
- Pravilnik o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo;
- Pravilnik o ugotavljanju zahtevnosti, delovne uspešnosti in izračunavanju minulega dela.

V prvem pravilniku so razčlenjena dela in naloge, ki so potrebne za opravljanje dejavnosti naše delovne organizacije (splošni del, organizacijske sheme delovne organizacije in opisi posameznih del in nalog).

V drugem pravilniku je opredeljeno pridobivanje in razporejanje dohodka, razporejanje čistega dohodka in osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke (živo delo, minulo delo, dodatki, nadomestila). Sestavni del tega pravilnika je še metodologija za ugotavljanje zahtevnosti, na osnovi katere so vsa dela vrednotena.

V tretjem pravilniku pa so konkretizirana merila za izračun osebnih dohodkov delavcev iz živega in minulega dela.

Sredstva za osebne dohodke razporejamo iz čistega dohodka za celo delovno organizacijo. V okviru teh sredstev pa določamo sredstva za osebne dohodke delavcev po organizacijskih enotah v skladu z doseženo delovno uspešnostjo.

Osebnih dohodke delimo po naslednjih osnovah: na podlagi živega, tekočega dela, na podlagi minulega dela, dodatki in nadomestila.

Sredstva za osebne dohodke oblikujemo po proizvodnih obračunskih enotah (predpredilnica, predilnica, sukalnica, sukalnica efektivnih sukancev in neproizvodna enota). Tako oblikovana sredstva delimo delavcem na osnovi njihove posamične in skupinske delovne uspešnosti. Merilo za delovno uspešnost proizvodnih enot je količina izdelane kvalitete preje na posamezni izmeni, za delavce v neproizvodni obračunski enoti pa fizični obseg proizvodnje v delovni organizaciji in realizacija proizvodov.

Sredstva za osebne dohodke na podlagi delovne uspešnosti v obračunskih enotah delimo na podlagi individualnih meril (normirano delo) in skupinskih (uspeh obračunske enote).

Osebni dohodki na podlagi uspešnosti delavca, ki dela

po normi obsega naslednje dele:

— osebni dohodek za doseženo normalno delovno uspešnost (doseženo število točk po odločbi se za opravljeno delo obračuna po akontacijski vrednosti točke);

— osebni dohodek za individualno delovno uspešnost (doseženo število točk iz naslova doseganja norm se obračuna po akontacijski vrednosti točke);

— osebni dohodek za skupinske delovne uspešnosti (osebni dohodek za normalni delovni uspeh se pomnoži z za povprečen preseg norme v obračunski enoti znižano uspešnostjo te enote);

— ocena individualne delovne uspešnosti.

Osebni dohodek delavca, ki dela po času, obsega naslednja dela:

— osebni dohodek za normalno delovno uspešnost (določeno število točk se obračuna po akontacijski vrednosti točk);

— osebni dohodek za skupinsko delovno uspešnost (osebni dohodek za normalni uspeh se pomnoži z doseženo delovno uspešnostjo obračunske enote);

— ocena individualne delovne uspešnosti.

Za krajše prekinitve dela (zastoji) pripada delavcu 90 % njegove mesečne akontacije osebnega dohodka.

Minulo delo

Delavcem pripada del osebnega dohodka na podlagi minulega dela na osnovi prispevka, ki so ga dali z opravljanjem in gospodarjenjem z družbenimi sredstvi k povečanju dohodka v delovni organizaciji in celotnega družbenega dohodka na podlagi razporejanja akumulacije in investicijskih sredstev. Osnova za izračun je znesek osebnega dohodka glede na količino, kvaliteto in gospodarnost dela posameznega delavca v preteklem letu (upoštevamo tudi dodatke in nadomestila zaradi bolezni). Skupno delovno dobo uporabljamo kot korekcijski fak-

tor delovnega prispevka. Ta faktor je za vsako leto 0,04.

Nadomestila osebnega dohodka

Za izračun nadomestila osebnega dohodka za redni dopust uporabljamo delavčev obračunsko osnovo in dejansko vrednost točke. Enako obračunavamo tudi izredni dopust in udeležbo na mladinskih delovnih akcijah, plačane praznike idr.

Osnova za nadomestila bolnih je povprečni osebni dohodek preteklega leta, pripadajoči odstotek od osnove pa je odvisen od vzroka oz. trajanja izostanka.

Dodatki, ki izhajajo iz razporeditve delovnega časa

Delo ob nedeljah in praznikih, delo v izmenah, delo v

nočnem delovnem času, stalna pripravljenost, predelava barvnih prej in delo v daljšem delovnem času vrednotimo tako, da se delavcu poveča zahtevnost del za čas, ko tak vpliv traja. Za vsako uro dela v težjih delovnih pogojih se delavcu zahtevnost poveča za:

	točk
— delo ob nedeljah in praznikih	77
— delo v drugi izmeni	15
— delo v nočnem delovnem času	77
— stalna pripravljenost	7
— predelava barvnih prej	7
— deljen del. čas (prekinitev nad 1 uro oz. dve uri ali več)	11 oz. 22

Zgoraj naštetih dodatki se obračunavajo po akontacijski vrednosti točke.

Za nadurno delo gre delavcu dodatek v višini 50 % mesečne akontacije osebnega dohodka za živo delo (dejansko vrednost točke).

A. Povše

PRIMERA IZRAČUNA OD

Oglejte si dva primera izračunavanja osebnega dohodka. Prvič za normirano delo — predica, drugič za dela in naloge strojnega ključavničarja — nenormirano delo.

PREDICA, 155 tč.

Šifra	Potek obračuna:	Bruto OD	Neto OD
02	redno delo (155 tč. × 0,989 × 152 ur × 100,7 pres. n.)	23.464.—	17.469.—
01	redno delo zastoji (155 tč. × 0,989 × 7 ur × : 90 %)	966.—	719.—
03	dodatek za nočno delo (77 tč. × 0,989 × 64 ur)	4.874.—	3.628.50
07	redni dopust (316.032.—bruto OD + B za 83 × kol. del. dobe (1,32) × 0,981:12 × 90 % (od bruto 01 + 02 × DU ₁ 0,0495)	3.069.50	2.285.50
09	DU — del. uspeh (količnik)	1.209.50	900.50
10	redni dopust (155 tč. × 0,989 × 16 ur + DU ₁ (0,0671))	2.619.—	1.950.—
16	dodatek za stimulacijo	2.015.—	1.500.—
17	dod. za II. iz. (15 tč. × 0,989 × 48 ur)	712.—	530.—
20	redno delo skupaj za 175 ur	38.929.—	28.982.50
33	100 % nadure (155 tč. × 0,989 × 8 ur × 100,7 preseg × DU ₂ (0,0495))	1.296.—	965.—
34	50 % dod. za nadure (50 % od 100 %)	648.—	482.50
32	dodatek za nočne ure (77 tč. × 0,989 × 8 ur)	609.50	453.50
	Skupaj nadurno delo 8 ur	2.553.50	1.901.—
	OD ZA PREDICE ZA 183 ur		30.883.50

STRUGAR KLJUČAVNIČAR, 198 točk

Šifra	Naziv	Potek obračuna	Bruto OD	Neto OD
01	redno delo	(198 tč. × 0,989 × 120)	23.498.50	17.494.50
07	minulo delo	(bruto 374.354.50 + B od 83 × d. d. × 1,24 × 0,981:12 × 90 %)	3.415.50	2.543.—
09	DU-del. uspeh	(od bruto 01 × DU ₁ (0,0867))	2.037.50	1.517.—
10	red. dopust	(198 tč. × 0,989 × 56 ur + DU ₁ (0,0867))	11.927.50	8.880.—
16	stimulacija		2.015.—	1.500.—
	Skupaj redno delo za 176 ur		42.894.—	31.934.50
30	100 % nadure	(198 tč. × 0,989 × DU ₁ (0,0867))	1.702.—	1.065.50
31	50 % nadure	(50 % od 100 %)	851.—	532.50
	Skupaj nadurno delo		2.553.—	1.598.—
	OD strugar za 176 ur + 8			33.532.50

Izobraževanje bodočih predic

Po reformi srednjih šol v Sloveniji so v srednji tekstilni in obutveni šoli iz Kranja uvedli tudi oddelek skrajšanega programa. To šolanje traja poldrugo leto in dijaki, ki to končajo, postanejo strojni predilci in previjalci.

Srednja tekstilna in obutvena šola v Kranju. Tu so se izšolali vsi naši tekstilni tehniki, sedaj pa še strojne predice in previjalke.

Pozitivna plat tega šolanja je predvsem ta, da se zaposlujejo nekoliko starejši (okoli 17 in ne 15 let), zaradi česar lahko pričakujemo tudi resnejše, in seveda strokovno usposobljene osebnosti.

Lani smo za ta profil usmerjenega izobraževanja namenili 15 štipendij, saj nam prav takih delavcev v proizvodnji najbolj primanjkuje. Odzvalo se je 9 učencev, ki so pred tem končali osemletno šolo — 2 iz Litije, 5 iz Šmartna, 1 iz Gabrovke, in 1 iz Šentvida pri Stični. Ti dijaki bodo januarja že pričeli z delom ob naših strojih; sprva še na prak-

si, nato pa bodo nadaljevali kot pripravniki in čez šest mesecev bodo postali zaposleni za nedoločen čas.

Letos se je za ta program odločilo zopet devet učencev, od 15 razpisanih štipendij. Poleg tega štipendiramo še štiri dijake za srednji, štiriletni program, za bodoče tekstilno-mehanske tehnike.

Služba za izobraževanje stalno spremlja uspehe in neuspehe teh štipendistov, saj nam ni vseeno, kako napredujejo naši bodoči sodelavci.

V sredo, 10. oktobra smo obiskali strokovne delavce tekstilne šole,

kjer smo v razgovoru s psihologinjo Barbaro Oman in org. proizvodnje ing. Tatjano Sedej, zvedeli, da večini dela preglavice, posebno v prvem letniku, matematika in slovenščina, kar lahko pripišemo začetnim težavam, spremembi okolja in življenjskih navad — živijo v internatu — ter tudi strogim kriterijem profesorjev, saj ti ne morejo delati izjeme med učenci, ki obiskujejo štiriletni program. Ti morajo dose-

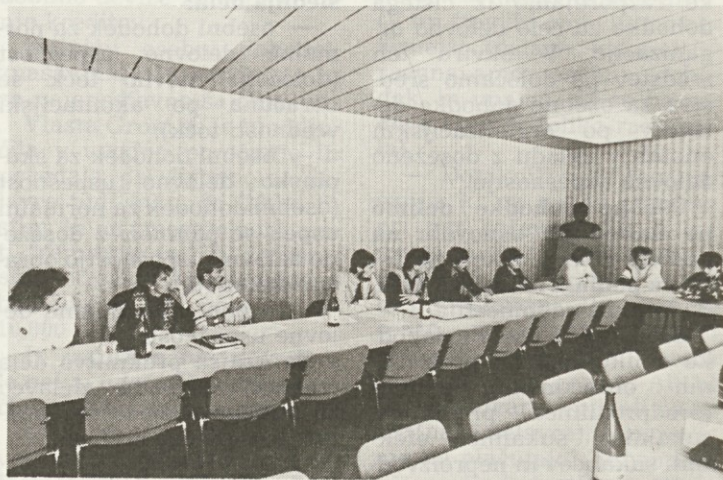
gati boljši uspeh, če želijo napredovati, kot učenci skrajšanega programa. Toda nič ni kritičnega. Lahko se zgodi v prvem polletju, da kdo izpade, kdor pa premaga te težave, učenci v višjih letnikih so jih že, nima kasneje več podobnih preglavic.

Tov. Omanova je še dejala, da je naša delovna organizacija ena izmed tistih, ki imajo zanimanje za to izobraževanje. Če bi tako mislili tudi ostali, ne bi bilo vprašanje obstoja tega oddelka.

M. M.

Obiskal nas je predsednik republiške konference ZSMS, Andrej Brvar

V sredo, 17. oktobra so našo tovarno in OO ZSMS obiskali predstavniki republiške konference ZSMS — njen predsednik Andrej Brvar, članica predsedstva RK ZSMS Alenka Ivančič ter predstavniki medobčinskega sveta ZSMS ljubljanske regije in občinske konference ZSMS Litija.

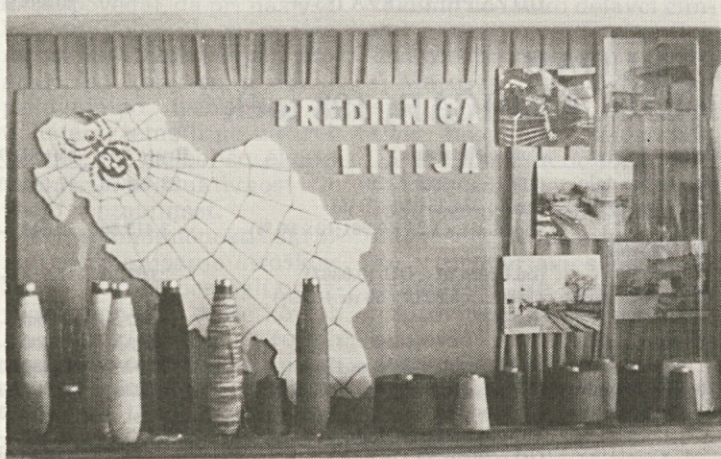

Gostje na mladinskem sestanku. Od leve: Marjeta Mlakar-Agrež, Alenka Ivančič, Brane Hafner, Rudi Bregar, Miro Bregar in Andrej Brvar.

Na sestanku smo gostom najprej predstavili organiziranost in delo naše osnovne organizacije. Direktor proizvodnega sektorja pa je predstavil proizvodnjo in poslovanje naše tovarne. V nadaljevanju smo se pogovarjali o aktivnosti delovanja mladih v samoupravnih organih, komisijah in delegacijah, o sodelovanju družbenopolitičnih organizacij znotraj tovarne ter o reševanju raznih problemov skupno z osnovnimi organizacijami ZSMS iz panoge.

V pogovoru smo že sami mladinci izpostavili težave, s katerimi se srečujemo glede aktivnosti mladih delegatov bodisi v delavskem svetu, odborih in komisijah kot tudi v delegacijah. Ugotovili smo, da mladi pač v večji meri ne zastopajo stališča svoje baze — to se pravi stališča mladine — oz. ne najdejo poti do svoje baze. Kot je povedal predsednik RK Andrej Brvar, to ni težava samo naše osnovne organizacije, temveč se s tem problemom srečujejo skoraj vse

Naša vitrina v avli srednje tekstilne in obutvene šole v Kranju prikazuje našo dejavnost. Dijaki se ob tem seznanijo, kaj v posameznih tekstilnih tovarnah izdelujejo.

Ogled raztezalke. Le čemu služi toliko gumbov? Smem poizkusiti?

»Odpri dnevi« že drugič v naši tovarni

Tudi letos je bila sprejeta odločitev, da se organizirajo v delovnih organizacijah »Odpri dnevi«. S tem želimo učence boljše in obširneje seznaniti z delom in poklici, skratka nuditi jim čimveč pomoči pri poklicnem usmerjanju. Predvsem osmošolci se bodo nato lažje poklicno odločali in se ustrezneje vključevali v različne srednje šole usmerjenega izobraževanja.

Odpri dnevi pa niso namenjeni le učencem, temveč tudi njihovim staršem, šolskim svetovalnim delavcem, učiteljem in vsem, ki lahko pripomorejo k boljšemu spoznavanju učencev s poklici.

OO ZSMS v republiki. Pohvalno pa je, da smo te težave sami ugotovili. V nadaljnji razpravi smo sklenili, da bomo še v letošnjem letu sklicali sestanek z vsemi mladimi delegati in skupaj z njimi poiskali pot, po kateri bodo le-ti vnaprej zastopali interese mladine.

Glede sodelovanja z ostalimi družbeno političnimi organizacijami, to je z zvezo komunistov in sindikatom, pa smo ugotovili, da sodelovanje sicer je, vendar ne takšno, kot bi si ga želele vse DPO v tovarni. Mladi so, tako kot člani ZK in delavci iz drugih republik, enakovredno zastopani v vseh naših samoupravnih organih, so člani odborov in komisij, prav tako pa so enakovredno zastopani tudi v delegacijah v skupščinah SIS. Tudi drugače mladinska organizacija ni zastopljena. Je pa pri miselnosti starejših delavcev kot tudi njihovem odnosu do mladih, mladinska organizacija še vedno v podrejenem položaju. Seveda pa je to odvisno tudi od samega obnašanja mladih, to je od njihove delovne discipline in samega dela. Tisti mladinci, ki so aktivni v mladinski organizaciji, so tudi dobri delavci, z večjim številom aktivnih mladincev pa je tudi mladinska organizacija pridobila na ugledu. Glede bolj-

šega sodelovanja med družbenopolitičnimi organizacijami pa podpiramo predlog, ki je bil v razpravi podan, da se organizira primerna oblika medsebojnega informiranja med DPO, s ciljem, da se delo ene in druge organizacije bolje spozna. Mnenja smo, da bi takšno redno informiranje pripomoglo tudi k temu, da bi se interesi enih in drugih medsebojno laže usklajevali, pa tudi sodelovanje bi bilo veliko boljše kot je.

Glede boljšega aktiviranja vseh mladincev oz. zainteresirati pasivne mladince za delo v mladinski organizaciji, smo se pogovarjali predvsem o vzrokih za njihovo neaktivnost. To so, kot smo ugotovili, triizmensko delo, nezadostna kvalifikacija delovne sile, ki ne dela pregla-vice samo mladinski organizaciji temveč tudi ostalim DPO. Težko je takšne ljudi zainteresirati, da se aktivno vključujejo v različne razprave, da dajejo konkretne pripombe in predloge oz. težko jih je pripraviti, da bi s svojimi članki sodelovali pri informiranju. V razpravi smo ugotovili, da je dolgoročna naloga vseh struktur v tovarni, da se izboljša kvalifikacijska struktura delavcev. Sekretarka ZK, ki je bila prisotna na tem sestanku, pa je informativno povedala,

Učenci si z zanimanjem ogledujejo avtomatski snem kopsov na prstančnem predilnem stroju.

Seveda pa ob tej priliki obiskovalce seznanjamo tudi z možnostmi kadrovskih štipendij, s potrebami po kadrih in še z mnogimi drugimi vprašanji.

Ogled delovne organizacije je zanimiv in koristen, saj v delovni organizaciji za to priliko pripravimo poseben program in zagotovimo strokovno vodstvo udeležencem.

Ob lanskem Odpriem dnevu si je našo delovno organizacijo ogledalo 14 učencev, letos pa le 5 v spremstvu socialne delavke in strokovne delavke Samoupravne skupnosti za zaposlovanje Litija.

Po zanimanju in maloštevilnemu obisku lahko sklepamo, da se bo v bodoče za naše razpisane štipendije zanimalo le manjše število učencev. Kje tiči vzrok?

B. Bizjak

da sedaj, za profil dela predice izobražujemo določeno število mladih na Tekstilni šoli v Kranju v skrajšanem programu usmerjenega izobraževanja. V ta program so se vključili predvsem tisti učenci s slabšim šolskim uspehom iz okoliških krajev Litijske. Problem pa je v tem, da je ta program izobraževanja v prvem letu enak programu štiriletnega usposabljanja, kar po našem mnenju ne bi smelo biti. Možnost izobraževanja za profil predice smo dobili šele z reorganizacijo šolstva. Dolgoročna kadrovska politika naše tovarne je, da bi zaposlovali le kvalificirane delavce.

Po razpravi je Andrej Brvar dejal, da naša osnovna organizacija deluje zelo zgledno, da imamo v programu zajeto široko paleto interesov, pohvalno je, da smo organizirali v OO tudi komisije. Tega v večini primerov druge osnovne organizacije bodisi v OZD kot v KS nimajo; delujejo samo predsedstva. Zato ni čudno, da s takšno organiziranostjo pridobivamo mlade. Pasivnost je po eni strani razumljiva, ker smo specifičen delovni kolektiv, ki je sorazmerno star, ker je le ena četrtina mladih od vseh zaposlenih, pa tudi kvalifikacijska struktura je zelo nizka. Prvenstvena naloga mladih je, da se zavze-

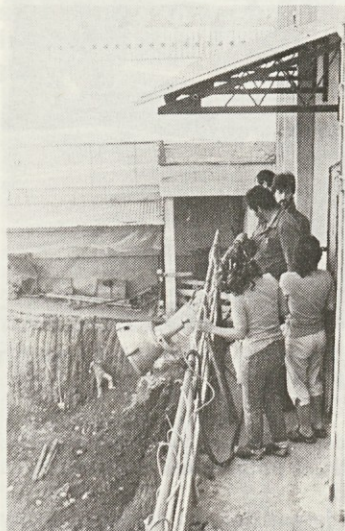
majo za dvig in izboljšanje te strukture, seveda skupno z vsemi strukturami v tovarni. Prvenstvena naloga osnovne organizacije pa je tudi aktiviranje mladih v samoupravnih organih in delegacijah. Pozabiti se ne sme tudi na vključevanje delavcev iz drugih republik.

Alenka Ivančič pa je dejala, da opaža, da dosledno uresničujemo sklepe 11. kongresa. Mnenja je, da bi morali delovati tudi v smeri boljšega informiranja. Očitno je, da velika večina mladih pa tudi starejših delavcev ne razume informacij npr. zaradi kopice fraz, zato tudi ne morejo aktivno sodelovati v razpravah. Truditi se moramo, da si pridobimo povratne informacije, predvsem iz vrst mladih iz proizvodnje. Brane Hafner pa je ob koncu sestanka dejal, da se mora naša OO povezovati v še večji meri z OO ZSMS iz OZD v branži in skupno reševati problem izobraževanja.

Na tem sestanku smo ugotovili določene pomanjkljivosti v delovanju naše mladinske organizacije, zavzeli smo določena stališča ter dobili napotke, kako naj delujemo naprej. Vse to nam bo v neki meri pripomoglo pri izdelavi programa dela v prihodnjem letu.

L. S.

Nova, začasna zasilna izhoda

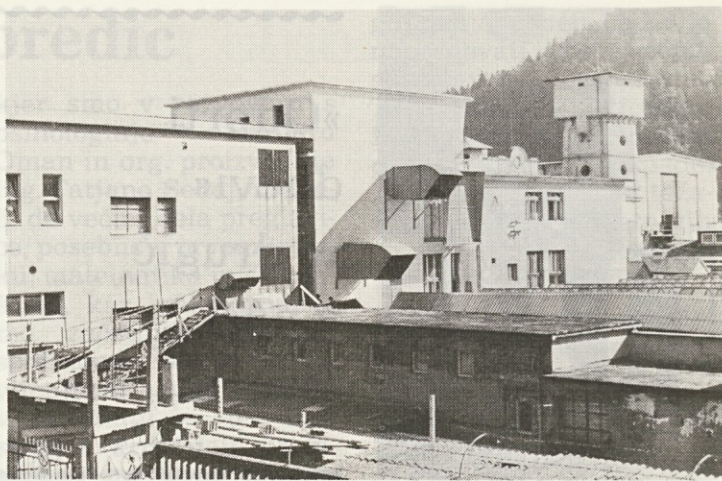
Pred začetkom podiranja starih požarnih stopnic

Zaradi gradnje novega prizidka predilnice so morali podreti požarne stopnice na zunanji strani predilnice sintetike. Ker mora imeti, za primer nesreče ali požara,

Iz predilnice I vodi zasilni izhod skozi valjčkarno na streho predpredilnice bombaža

vsak prostor vsaj dva izhoda na prosto, smo uredili začasna, zasilna izhoda iz predilnice bombaža in sintetike I

Podest, ki vodi s strehe predpredilnice bombaža na prosto.

in II. Zasilni izhod iz predilnice bombaža in sintetike I je skozi okno valjčkarno, na streho predpredilnice; izhod iz predilnice bombaža in sintetike II pa skozi okno ženske garderobe in po lestvi na streho predpredilnice.

S strehe predpredilnice se umaknemo preko podesta in mimo gradbišča proti mehanični delavnici ali skozi

stranski izhod iz tovarne nad bivšo stročnarno.

Omenjena zasilna izhoda smemo uporabljati le, če je onemogočen prehod glavnega stopnišča.

Pri uporabi zasilnega izhoda morate biti zelo pozorni na svojo varnost. Ne sme se vas polotiti panika!

Nova začasna zasilna izhoda sta primerno označena. S. Č.

Tečajne razlike — materialni strošek

Začetek vroče gospodarske jeseni je v znaku razgovorov o usodi nakopičenih negativnih tečajnih razlik, katere se že leta nabirajo zaradi vzdrževanja realnega tečaja dinarja proti najmočnejšim svetovnim valutam. Po večmesečni negotovosti, je sedaj povsem jasno, da ZIS pred delegate v skupščini SFRJ ne bo prišel s predlogom, da se ta problem reši s posebnim zakonom temveč, da se spremeni oziroma dopolni nekoliko obstoječih predpisov. V tem pogledu so že zavzeta čvrsta stališča, na primer na seji komisije ZIS-a za ustvarjanje dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije.

Vse ocene kažejo, da se bodo tečajne razlike v gospodarstvu plačevale kot materialni stroški iz skupnega prihodka.

Skupen seštevek negativnih tečajnih razlik konec lanskega leta, je dosegel vsoto 1.300 milijard dinarjev. Če bo dinar v letošnjem letu še nadalje drsel proti dolarju in dosegel 40 % nižjo vrednost kot jo je imel na začetku leta, bo letošnji negativni saldo z lanko negativno sumo dosegel vrednost 2.050 milijard dinarjev. Pretežni del teh izgubljenih dinarjev se je nagrmadil pri narodni banki Jugoslavije, vendar pa se je dosti teh negativnih dinarjev nabralo tudi pri poslovnih bankah in delovnih organizacijah.

Da bi se dosedanje tečajne razlike nadoknadile, in da bi se preprečilo ustvarjanje no-

vih, predlagajo spremembe zakona o ugotavljanju razdelitve skupnega prihodka in dohodka, zakona o amortizaciji, zakona o deviznem poslovanju in kreditnih odnosih z inozemstvom in zakona o pokrivanju tečajnih razlik iz preteklih let. Spisek dolg, vendar so prijemni v predpisih zelo ostri.

Namen predlagateljev teh sprememb v zakonih je, da bi se tečajne razlike v organizacijah združenega dela pretvorile v materialni strošek. Te bi bremenile skupni prihodek in ne dohodek kolektiva. Na ta način bi se plačale razlike, ki bi nastale pri izrabi tujih kreditov, medtem ko bi se razlike od posojil za osnovna sredstva nadoknadile s povečanjem obveznih stopenj amortizacije.

Ti predlogi pa so kaj hitro nalleteli tudi na drugačna stališča. Gospodarstveniki se zavedajo, da morjo biti tečajne razlike slej

kot prej odplačane, vendar morajo biti za to dosti ugodnejši pogoji, kot so bili do sedaj. Dolgo že govorimo o razbremenjevanju gospodarstva previsokih obveznosti. Od teh napovedi za sedaj še ni koristi.

Gospodarstveniki opozarjajo da delovne organizacije s sedanjjo akumulacijo niso sposobne plačevati visokih obresti za posojila kaj šele da bi ob tem zagotovile še dodatna sredstva za tečajne razlike. To bo težko še

za velike delovne organizacije, manjše, zlasti pa tiste, ki se spopadajo z izgubo, pa bi pripeljalo do roba finančnega propada. Tu je vprašanje še nerazvitih republik in Kosova. Očitno je, da je s tečajnimi razlikami načeta zelo občutljiva tema in da bodo imeli te jeseni delegati v skupščinskih telesih in gospodarstveniki kaj razpravljati.

Tanjug
Prevedel: M. Dolinšek

O poškodbah izven dela

Ugotovljamo, da so izostanki zaradi poškodb izven dela izredno veliki in so na tretjem mestu. Npr. v prvem polletju je bilo zaradi nesreč na delu in na poti na delo in z dela izgubljenih 325 delovnih dni, zaradi nesreč izven dela pa kar 1089 delovnih dni ali za 335 % več. V nekaterih primerih je prišlo tudi do hujših poškodb in invalidnosti, predvsem pri delu na krožnih žagah, motornih žagah ipd.

Zaradi tega bomo v naslednjih številkah časopisa objavljali o načinu preprečevanja poškodb na delih doma, kjer do njih najpogosteje prihaja, predvsem:

- krožna žaga,
- motorna žaga,
- delo s traktorjem,
- stroji na električni pogon in varnostni ukrepi pri delu z električno energijo.

Andrej Krhlikar

Ozirnica brez sindikalnega kredita

Krepko smo že zakorakali v jesen in skrb za letošnjo ozirnico je v polnem teku; za marsikaterega je to že rešeno vprašanje, za mnoge pa kar trd oreh. Sindikalne organizacije že vrsto let, tudi pri nas pomagajo po svoji moči pri nabavi hrane za zimo. Pri tem pa nimajo povsem prostih rok. Je zakon, ki ne dovoljuje, da bi sindikat, četudi brezobrestno, kreditiral svoje člane pri oskrbi z ozirnico.

Pri nas smo na ta način članom sindikata že pomagali, in to ne edini, delavci pa so bili zadovoljni.

Več o tem pojavu po vsej Jugoslaviji preberite v naslednjem prispevku, ki smo ga povzeli po Tanjugu.

Razrešena so različna tolmačenja v zvezi s »pravico« sindikata do nabavljanja ozirnice. Po sestanku predstavnikov zveze sindikata Jugoslavije in službe družbenega knjigovodstva Jugoslavije so uradno obvestili, da organizacije zveze sindikata ne morejo (smejo) dajati niti upora-

bljati potrošniških kreditov za nabavo ozirnice delavcem, ampak so lahko le organizatorji te koristne akcije. Kredite za nabavo ozirnice lahko dajejo le banke ter proizvodne in trgovske organizacije združenega dela.

To ni kaprica službe družbe-

nega knjigovodstva niti sindikata, temveč prihaja iz Uredbe o splošnih pogojih za potrošniške kredite. Omenimo še, da je bilo stališče sindikata vedno zgolj spodbujanje organiziranja preskrbe ozirnice za svoje člane pod ugodnejšimi pogoji. Pri tem so mišljene nižje cene, ugodnejši pogoji kreditiranja! pravočasna dobava... Toda kaj se je v praksi dogajalo?

Posamezne sindikalne organizacije so v želji, da kolikor toliko pomagajo svojim članom, kupovale blago od proizvajalcev in ga nato prodajale delavcem na kredit. Delavci so obroke plačevali sindikatu. S tem so preskočili

celo vrsto posrednikov, kar je vplivalo na ugodnejšo ceno. Vendar je pri tem postala sindikalna organizacija posrednik, kar ni dovoljeno, čeprav za to ni dobila nikakršne odškodnine (koristi). Tako je zapisano v zakonu in tega je treba spoštovati.

Ali ni s tem ogrožena koristna akcija za delavce? K najemanju potrošniških posojil pri bankah in trgovskih organizacijah, pa četudi brez pologa, spadajo obresti. To pa podraži blago, katero so doslej nabavljali preko sindikata brez obresti in še največkrat po tovarniških cenah.

J. Petrov

PRIŠLI — ODŠLI

V septembru

1. 9. 1984 Vid VINCETIČ, Trg na Stavbah 12, S/3. iz.

1. 9. 1984 Darja BRATUN, Jesenje 15, spl. sek. priprav-nica

1. 9. 1984 Sonja KOLEŠA, Ustje 83, spl. sek. priprav-nica

1. 9. 1984 Marija PERME, Dvor 24, PA/3. izmena

1. 9. 1984 Metoda TOMA-ŽIČ, Kostrevnica 16, P/rez.

3. 9. 1984 Iztok STRM-LJAN, Prvomajska 2, S/rez.

10. 9. 1984 Drago KAN-ĐUČ, Breg 3, elektro

10. 9. 1984 Robert CE-GLAR, C. kom. Staneta 7, PB/2. izmena

17. 9. 1984 Ida SEBANC, Brodarska 16, PA/1, izmena

17. 9. 1984 Franc SEBANC, Brodarska 16, PP/2. izmena

18. 9. 1984 Silva VIDER-GAR, Levstikova c. 2, S/2. iz-mena

21. 9. 1984 Tomaž KASTE-LIC, Parmova 5, S/3. izmena

Odšli:

Upokojitve:

27. 9. 1984 Frančiška ŠU-ŠTERŠIČ, Prvomajska 4, P/rez.

29. 9. 1984 Marija-Silvija KIRN, Frtica 8, P/rez.

Invalidska upokojitev:

26. 9. 1984 Ana POTISEK, Breg 1, spl. sek.

Izjava delavke, da ne želi več delati:

8. 9. 1984 Veronika ŠE-ŠOK, Ul. Luke Svetca 5, PA/2. izmena

Pismeni sporazum:

30. 9. 1984 Amalija MLA-KAR, Reka Gozd 26, P/rez.

V naši delovni organizaciji je bilo na dan 30. 9. 1984 zaposlenih 1002 delavcev, od tega 662 žensk in 340 moških.

Od skupnega števila zaposlenih je 22 mladoletnih oseb.

J. Zupančič

Rekreacija in poškodbe

Vse več delavcev (tudi iz naše delovne organizacije) se ukvarja med prostim časom z rekreacijo, predvsem s kolesarjenjem, nogometom, planinstvom, balinanjem, keglanjem, tekom, hojo v naravi in podobno.

O koristnosti razgibanja med delovnim časom oz. rekreacijo po delu ne bi izgubljal besed. O tem je nadrobno pisal Stane Črne, v prejšnji številki našega glasila.

Pričakujemo, da se bo vse več delavcev pričelo ukvarjati z rekreacijo, glede na to, da vedno več delavcev živi v mestih ali pa delajo na takšnih delovnih mestih, kjer je obremenjenost določenih delov telesa enostranska.

Poleg izredno koristnih učinkov, ki jih rekreacija prinaša, pa nastopajo pri takšni dejavnosti tudi poškodbe — zaradi različnih vzrokov:

— nezadostne ogretosti telesa pred pričetkom rekreacije;

— precejšnje lastnih telesnih sposobnosti;

— raznih udarcev in padcev (pri igranju nogometa, kolesarjenju, planinarjenju itd.);

— drugih udeležencev pri rekreaciji.

Vsekakor je potrebno, da izberete takšno vrsto rekreacije in v takšnem obsegu, ki je primerna telesni pripravljenosti vašim letom, zdravju, splošnemu počutju itn. S tem že zmanjšamo možnost poškodb. Seveda pa poškodbe lahko nastanejo iz objektivnih razlogov npr. okvare

kolesa, neprevidnosti tretje osebe itd.

Poškodbe takšne vrste so lahko težje ali lažje, največkrat pa pride do poškodb kot so zlomi rok in nog in udarci v glavo.

Velikokrat prihaja do takšnih poškodb zaradi tega, ker posamezni udeleženci rekreacije le-to jemljejo preveč zares (tekmovalno), kar se velikokrat pokaže, tudi na naši rekreaciji, v telovadnici. To pa seveda ni pravi namen tega. Ob tem je treba povedati, da bi tudi v DO morali poskrbeti in zagotoviti, da rekreacije udeležuje večje število delavcev, mlajših in starejših, in pa seveda delavk. Do sedaj nam to še ni uspelo.

Poškodbe pri rekreaciji se praviloma ne štejejo med poškodbe, ki se štejejo za poškodbe na delu, razen če rekreacije oz. tekmovanja ne organizira neposredno DO, npr. tekmovanja ob tovarniškem prazniku in podobno; poškodbe pri rekreaciji v telovadnici se ne štejejo za poškodbe na delu.

Andrej Krhlikar

Odkar smo nabavili nov fotokopirni stroj Canon NP 270 so tudi za objavljanje informacij boljše tehnične možnosti. Kopirana na liste do velikosti A3, črke pa lahko še povečamo in pomanjšamo. Zlasti prvo pride v poštev za oglasne deske, če le teksti niso predolgi, za »v mape« pa lahko tudi zmanjšujemo in s tem prihranimo nekaj papirja. Stroj ni bil poceni. Plačali smo ga že spomladi in sicer 220 starih milijonov.

Naša športna tekmovanja

ODBOJKA

Rezultati:

Skupne službe	: Predilnica	0:2 (6:9, 4:9)
Sukalnica	: Predpredilnica	2:0 (9:3, 10:8)
Predilnica	: Sukalnica	1:2 (8:10, 9:5, 6:9)
Vzdrževanje	: Skupne službe	2:0 (9:2, 9:4)
Sukalnica	: Vzdrževanje	1:2 (3:9, 9:2, 8:10)
Predpredilnica	: Predilnica	0:2 (9:11, 1:9)
Vzdrževanje	: Predpredilnica	2:0 (9:1, 9:2)
Skupne službe	: Sukalnica	2:0 (9:5, 9:5)
Predpredilnica	: skupne službe	2:1 (9:6, 4:9, 9:7)
Predilnica	: Vzdrževanje	1:2 (10:8, 7:9, 1:9)

Lestvica:

1. VZDRŽEVANJE	4	4	0	8:2	8
2. SUKALNICA	4	2	2	5:5	4
3. PREDILNICA	4	2	2	6:4	4
4. PREDPREDILNICA	4	1	3	2:6	2
5. SKUPNE SLUŽBE	4	1	3	3:6	2

Opomba:

O drugem oziroma četrtem mestu odloča medsebojno srečanje.

Naši strelci na tekmovanju v strelskem domu v Šmartnem.

PING PONG

Izidi tekem finalne skupine za razvrstitev od 1. do 5. mesta

Stopar	: Kos J.	2:0 (21:11, 21:15)
Koprivnikar	: Žnidar	2:1 (21:13, 15:21, 21:11)
Stopar	: Žnidar	2:0 (21:8, 23:21)
Lapornik	: Kos J.	2:0 (21:17, 21:17)
Žnidar	: Lapornik	2:0 (21:13, 21:17)
Stopar	: Koprivnikar	2:0
Koprivnikar	: Lapornik	2:0 (24:22, 21:16)
Žnidar	: Kos J.	2:1 (21:12, 17:21, 8:21)
Koprivnikar	: Kos J.	2:1 (21:14, 15:21, 21:17)
Stopar	: Lapornik	2:0 (21:19, 21:18)

Lestvica od 1. do 5. mesta:

1. STOPAR	4	4	0	8:0	4
2. KOPRIVNIKAR	4	3	1	6:4	3
3. ŽNIDAR	4	2	2	5:5	2
4. LAPORNIK	4	1	3	2:6	1
5. KOS JANKO	4	0	4	2:8	0

OSTALI KONČNI VRSTNI RED:

6. Hauptman Janez, 7. Nejedly Jože, 8. Groboljšek Čarli, 9. Jančar, 10. Kokalj Cule, od 11. do 23.: Zevnik, Avbelj, Skubic, Strmljan, Zupančič Branko, Majcen Peter, Markelj, Zupančič Boris, Mladenič, Razpotnik, Potisek, Remec, Tišler Bojan

Izžrebani reševalci nagradne križanke

Izžrebani reševalci nagradne križanke Litijskega Predilca:

1. Lado Zevnik, spl. sek. — 250.— din
2. Ivo Tomažič, upokojenec — 150.— din
3. Ivanka Bučar, upokojenka — 100.— din

STRELJANJE

Rezultati:

Rezultati:	krogov	krogov	točke
1. Ivan Markelc (SS)	139	14. Marjan Kotar (VZ)	103
2. Boris Zupančič (SU)	138	15. Igor Gorišek (PR)	101
3. Janez Hauptman (VZ)	125	16. Sašo Remec (PR)	99
4. Janko Kos (PP)	125	17. Egon Vovk (PR)	94
5. Brane Zupančič (PR)	125	18. Janez Avbelj (PP)	85
6. Marjan Jančar (PR)	124	19. Marjan Janežič (PR)	77
7. Jani Mladenič (SU)	122	20. Jože Vizlar (VZ)	76
8. Branko Bizjak (SS)	116	21. Ferid Seferović (PR)	73
9. Jože Nejedly (PR)	115	22. Toni Rozina (PP)	72
10. Bojan Tišler (SU)	109	23. Joso Marjanović (PR)	65
11. Marjan Razpotnik (PP)	105	24. Franc Perc (PR)	65
12. Franc Stopar (SU)	105	25. Emil Lapornik (PP)	64
13. Franc Mešič (PP)	104	26. Bogdan Bučar (VZ)	54
		27. Milan Kokalj (PP)	50
		28. Rudi Kaplja (PR)	18

LESTVICA ZA NAJBOLJŠI ODDELEK PO 6. DISCIPLINI

1. PREDPREDILNICA	točke	3. PREDPREDILNICA	84
2. VZDRŽEVANJE	99	4. SUKALNICA	78
		5. SKUPNE SLUŽBE	51

Desno zmagovalc, Ivan Markelc.